ČLEN KOMISE 17. LISTOPADU: BYLO DOBŘE, ŽE CIBULKA SEZNAMY AGENTŮ ZVEŘEJNIL

SABINA SLONKOVÁ / KAUZY VLIVNÝCH, MAGAZÍN NEOVLIVNÍ.CZ / 18.11.2024

“Myslím, že tady byl jednoznačný zájem, aby se archivy StB nikdy neotevřely. Proto je dobře, že to nakonec pirátsky uniklo,” říká Miroslav Jansta k odhalení v časopise Neovlivní.cz, kdo před třiatřiceti lety stál za zveřejněním agentů tajné komunistické policie.

Miroslav Jansta, dnešní sportovní funkcionář a kdysi vlivný zákulisní hráč, byl členem komise, která měla vyšetřit události 17. listopadu 1989. Její členové jako první sestavili databázi agentů StB, která pak pirátsky unikla na veřejnost, když ji zveřejnil disident Petr Cibulka.

Jansta dnes říká, že ho únik seznamů tehdy překvapil a nepovažoval ho za správný. Zpětně je ale vlastně rád, že se to stalo. Je totiž dost dobře možné, že by tahle část historie zůstala navždy utajená.

„Myslím, že tady byl jednoznačný zájem, aby se archivy StB nikdy neotevřely. A to pirátské zveřejnění u Cibulky pomohlo tomu, že se nakonec všechno zveřejnilo oficiálně,“ říká dnes Jansta k příběhu, v němž až po třiatřiceti letech vyšlo najevo, kdo Cibulkovi seznamy předal.

Jejich doznání poprvé přináší aktuální vydání časopisu Neovlivní.cz: Klíčovou roli sehrál další člen komise Lubor Kohout, kterému pomáhali student matematicko-fyzikální fakulty David Eleder, dnešní poslanec ODS Pavel Žáček a jeho tehdejší kolega Stanislav Červinka. Právě Kohout i Žáček po letech své role v rozhovoru pro časopis potvrdili.

Neo: Vybaví se vám, co vám problesklo hlavou, když se tehdy v červnu 1992 v Cibulkových novinách seznamy agentů StB objevily?

Říkal jsem si, kdo může mít ještě větší přehled než my v komisi. A kde asi tak Cibulka ty data vzal. My jsme z archivů StB shromáždili, co šlo a z toho jsme sestavovali seznamy. Přemýšlel jsem tehdy, kdo a proč to udělal. Musím přiznat, že se mi nechtělo věřit, že by to bylo z komise. Pracovali jsme tehdy velmi uzavřeně. Úniky informací, tak jak je známe z médií dnes, to se tehdy vůbec nenosilo. Všem bylo jasné, s čím tehdy pracujeme. Byly to věci děsivého charakteru, které mohly zničit lidské životy. Intimní materiály.

ČTĚTE TAKÉ: Doznání po 33 letech. Vynesl jsem seznamy agentů StB

Neo: Pátrali jste v komisi po tom, kdo to tehdy vynesl?

Nijak zásadně. Spíš jsme se o tom jen bavili, nikdo to vlastně nechtěl moc řešit. Ti radikálnější v komisi byli spokojení, my zdrženlivější jsme zastávali názor, že se to mělo pustit oficiálně.

Neo: Doznání a příběhy těch, kteří Cibulkovi seznamy předali, jsme nyní zveřejnili v časopise. Překvapila vás ta jména?

Já jsem doteď nevěděl, kdo to byl, ale jak ty lidi znám, tak to zase takové překvapení není. Lubor Kohout byl můj tajný tip. Poznal jsem ho, jak byl coby chartista v komisi tehdy hrozně užitečný, i lidsky. Kdysi jsem na něj taky uhodil: Že jsi to byl ty? Jen se smál.

Neo: Bylo dobře, že seznam agentů pirátsky zveřejnili?

Tehdy jsem to nevítal, ale zpětně z dnešního pohledu ano. Bylo aspoň něco venku. Dá se s Luborem Kohoutem souhlasit, že agenti se drali k moci a bez toho by se tomu húř bránilo. Ti práskači se fakt chtěli dostat zpátky. Včetně těch nejhorších donašečů. Byl to trochu paradox, nebezpečnější nebyli komouši, ale ti, co byli oporou starého režimu, ale do strany nevstoupili. A to nás tehdy v komisi rozčilovalo.

Neo: Otevřely by se svazky StB veřejnosti bez tohohle úniku k Cibulkovi?

Myslím, že ne. Myslím, že by se archivy StB nikdy neotevřely. Cítili jsme, že tady byl jednoznačný zájem to neotevřít. Už tehdy jsme neměli iluzi zejména kvůli chování osmašedesátníků. Oni neměli zájem, aby se cokoli z éry komunismu nějak řešilo. Razili heslo: Co jsme si, to jsme si. Vůbec nebrali ohled na to, že tu byly nejen zkonfiskované majetky, ale hlavně, a především zničené osudy a vraždy z padesátých let. Osmašedesátníci měli v seznamech své kamarády, byli s nimi propojení a vyrovnání se s minulostí se tvrdě bránili.

Neo: Když mluvíte o komunistech, vy jste byl taky ve straně. Právě za komunisty jste se do komise 17. listopadu dostal.

Není to nic, na co bych byl hrdý. Vstupoval jsme do strany, protože jsem chtěl být advokát. Bez protekce nebo bez dobrého kádrového posudku, který jsem neměl, by to nešlo. Nebyl to ale jediný důvod. Mám rád historii a vím, že změny vždycky šly zevnitř. Nikoli zvenčí. Je naivní si myslet, že by tu listopad 1989 proběhl v takovém poklidu, kdyby to Gorbačov tehdy nepustil.

Neo: Když jste se na komisi probírali těmi jmény a osudy, překvapilo vás něco na způsobu fungování Státní bezpečnosti?

Vždycky jsem se zajímal o to, jak funguje systém a stát. StB byla oporou komunistického režimu se všemi negativy, která k tomu patřily. StB byla nástrojem vydírání a usměrňování. Proto mě nepřekvapilo, jak se estébáci chovali, i když nepopírám, že to mnohdy bylo lidsky hnusné. Co se mnou ale tehdy otřáslo, byli mladí udavači. Svazáci. Když jsme je lustrovali, narazili jsme na případy, kdy v osmnácti podepsali závazek nebo podepsali hned několika službám a pak jsme je viděli, jak moralizují na barikádách. Každý má právo na názor, i třeba chybný úsudek, ale nemůžete pak moralizovat druhé. I proto bylo zveřejnění seznamů správné.

Neo: Když jste se prvně k těm seznamům v komisi dostal, hledal jste v něm své známé, díval jste se, kdo ze sousedů na vás donášel?

Nehledal jsem nic. Jako členové komise jsme tehdy museli mít prověrku, kdy se zkoumalo i to, zda v našem okolí není někdo, kdo si StB zadal. Prověřovali mě i celou rodinu. Byl jsem spokojený, že nikdo z mého okolí nepráskal.

Neo: I přes to všechno agenti StB pronikli i do komise. Mohli ještě něco zvrátit?

Myslím, že ne. Jejich role nebyla nijak významná. Navíc, hned jak se na to přišlo, odešli. A spolupráce s StB se tehdy nepoužívala – až na výjimky jako byl případ šéfa lidovců Bartončika – k politickému boji. Přesně těmhle momentům to pirátské zveřejnění nakonec zabránilo. Zakládal jsme si na tom, že nikdo z nás z komise žádné intimní záležitosti ze svazků nevynesl. I když mezi námi byli radikálové, stejně to nikdo nepustil.

Neo: To je pravda, ty skutečně hnusné příběhy ze svazů se na veřejnost nedostávaly. I novináři měli brzdy a takové informace nezveřejňovali.

Ano, mohlo se ublížit mnohem víc. Bylo dobře, že ty brzdy existovaly.

Zdroj náhledové foto: Neovlivni.cz

Sdílet článek

Štítky: archivy, Miroslav Jansta, seznamy StB, únik

Hledat...

EDITORSKÝ VÝBĚR

• Hříbův Operátor ICT vyšetřuje policie. Další problém Pirátů
• Vyšetřovatel Babišovy kauzy Penam odchází do civilu, případ jde do ztracena
• Monika dávno bydlí jinde. Babiš zastavil stavbu miliardové vily a rozchází se s manželkou
• Dozimetr v mezičase. Ve spisech čekají odpslechy k financování STAN
• Mafra, Cevro, teď Slavia. O co jde miliardáři Tykačovi

PŘEDPLATNÉ MAGAZÍNU

ARCHIVY

Vybrat měsíc

© Dead Line Media s.r.o. 2016 – všechna práva vyhrazena | buďte s námi v kontaktu: facebook – twitter – napište nám
© Design: Prokoho.cz | Souhlas se zpracováním osobních údajů (nastavení, odvolání)